

2. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.

ЕВОЛЮЦІЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ

Сопельник В.О.

*Науковий керівник: Шевченко І.Ю., д.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Прямий вплив держави на розвиток банківської справи традиційно забезпечується через використання правового методу, що полягає в прийнятті органами державної влади нормативно-правових актів.

Розглянемо еволюцію нормативно-правового забезпечення розвитку банківської справи в Україні у 1999-2019 рр. (табл. 1).

Таблиця 1 – Еволюція нормативно-правового забезпечення розвитку банківської справи в Україні (складено за [1-20])

Рік	Нормативно-правовий акт
1	2
1999	Закон України «Про Національний банк України»
2001	Закон України «Про банки і банківську діяльність»
2001	Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»
2001	Постанова Національного банку України «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні»
2002	Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»
2003	Постанова Національного банку України «Про затвердження Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків-резидентів і нерезидентів»
2004	Постанова Національного банку України «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті»
2006	Постанова Національного банку України «Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті»
2006	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці»
2012	Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»
2014	Постанова Правління Національного банку України «Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів»
2015	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу»
2017	Закон України «Про споживче кредитування»
2017	Закон України «Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків»
2017	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України»
2018	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про ліцензування банків»

1	2
2018	Закон України «Про валюту і валютні операції»
2018	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні»
2019	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах»
2019	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп»

Табл. 1 наглядно презентує еволюцію нормативно-правового забезпечення розвитку банківської справи в Україні: до світової фінансової кризи вітчизняне законодавство було спрямоване головним чином на формування нормативно-правового фундаменту провадження банківської діяльності та на регламентацію певних аспектів операційної діяльності банківських установ. В останнє десятиліття багато нормативно-правових актів присвячено фінансовому моніторингу та фінансовому оздоровленню вітчизняних банків, забезпеченню їх економічної безпеки.

Такі процеси трансформації вітчизняного нормативно-правового підґрунтя свідчать про розуміння органами державної влади проблем функціонування банківських установ і небайдужість до цих проблем.

Література:

1. Про Національний банк України: Закон України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)
3. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
4. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Національного банку України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)
5. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
6. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків-резидентів і нерезидентів: Постанова Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>.
7. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Національного банку України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)
8. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: Постанова Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06>.

9. Про затвердження Правил зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці: Постанова Правління Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0935-06>.

10. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/4452-17>.

11. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів: Постанова Правління Національного банку України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)

12. Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Постанова Правління Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0417500-15>.

13. Про споживче кредитування: Закон України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)

14. Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1985-19>.

15. Про затвердження Положення про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України: Постанова Правління Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0141500-17>.

16. Про затвердження Положення про ліцензування банків: Постанова Правління Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18>.

17. Про валюту і валютні операції: Закон України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)

18. Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні: Постанова Правління Національного банку України. URL: [Error! Hyperlink reference not valid..](#)

19. Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах: Постанова Правління Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0088500-19>.

20. Про затвердження Положення про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп: Постанова Правління Національного банку України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0095500-19>.

ДЕРЖАВНЕ ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВИТКУ БАНКІВНИЦТВА: ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Сопельник В.О.

*Науковий керівник: Дмитрієв І.А., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Питання щодо доцільності застосування програмно-цільового методу для державного регулювання розвитку банківської справи в Україні не є новим.